

"Zboží střílní výhradně jen vyloženo bylo roku 1887 v 36 obchodech, loni pouze v osmi; mužské výpravné zboží loni prodáváno bylo jedině v šesti závodech toho druhu, kdežto před desíti lety závodů těch bylo 27. Velkých grocerních firem bylo r. 1887 v Omaze 178, o deset roků později jen 33; železářských obchodů roku 1887 s prospěchem se vedlo 26, loni jich bylo jen 7; loni o živobytí zápasilo 5 dílen sedlářských, kdežto před desíti lety plně ruče práce mělo zde 16 dílen těch.

"Dámských výbavních závodů bylo v Omaze roku 1887 deset, loni pouze dva; dámských závodů kloboučnických loni 1, před desíti lety 14; závodů s hudebninami a hudebními nástroji bylo roku 1887 zde 11, loni pouze jeden; za desítiletí to z 27 zlatnických a klenotnických závodů zbyly čtyři; z 13 obchodů s papírovými tapetami (wall paper) zbyly jedině tři a z 22 obchodů senařských a pícních pouze 4.

"Dlužno ovšem k tomu připomenouti, že číslice tyto týkají se jen vnitřního města, hlavní obchodní jeho části, leč přes to vše, jest úbytek tento velmi patrným.

"A co jest vinou tohoto úpadku? Příčiny jsou mnohé. Tehdy Omaha dodělávala pověstný svůj "boom", nastalo ochabnutí na všech stranách. Naděje v rychlý rozkvět města z většiny sklámaly a obchodníci vidouce nezbytí, buď dobrovolně obchodu zanechali, jinam se obrátili aneb podlehli spojenému kapitálu, jenž jako všude jinde maloobchodníky ku zdi tlačí. Takovým jest ten světa běh!"

Tolik píše D. L. Čtenářstvu místnímu snad není třeba dokazovati, že jest to největším "libelem," jaký kdy v Omaze napasán byl, že vše zúmyslně líčeno jest co nejtemněji, bez ohledu na pravdu. Každý ví, že máme teď více obchodních firem, než měli jsme před 10 lety a ne jen pětinu. Přihlédneme jen k té snůšce smyšlenek blíže. Každý ví, že ani jediný národní bank neklese. Ty banky, jež D. L. a popokratům i demokratům jsou solí v očích, všechny obstály, všechny přetrvaly, tu demokratickou éru, za které obchodní a průmyslová krize jako divá vichřice řádila po celé zemi a smetla dřívější blahobyt republikánský v moře zapomenutí. Naproti tomu jediný peněžní ústav soukromý, který obstál, jest Omaha Loan & Trust Company, kdežto státní banky a spojitelný poklesly. Aby mohlo čtenářstvo seznat, jakým na cti utrhačem Omahu jsou D. L., podáváme v následujícím seznam různých obchodů a závodů, jak nalezáme je v městském adresáři z roku 1888 (za rok '87 nemáme po roce, ale každý ví, že tou dobou město zrástalo a musilo tedy v r. 1887 jich býti méně) a za rok minulý. Běfeme tutěž autoritu, — městský adresář, z obou let a k vůli lepšímu porovnání klademe též číslice z D. L.

Závody.	Dle adresáře 1888	Dle D. L. 1897	Dle D. L. 1897
Banků.....	18	9	7
Knihkupectví..	13	9	2
Obuv. obchodů.	41	28	4
Koberce.....	4	7	2
Oděvní závody..	50	12	8
Cukráři.....	32	23	4
Lékárny.....	60	62	18
Střílní zboží..	34	20	8
Groc. velkoobch.	7	8	33
Groceristé.....	187	214	
Železářské.....	33	18	7
Sedlářské.....	20	18	5
Dámské klob...	15	12	1
Hudeb. nástroje.	10	3	1
Zlat. a klenot..	29	23	4
Tapetové.....	11	11	3
Senařské.....	8	15	4

Výsledky demokratické politiky spůsobily za ty čtyři léta vlády

Clevelandovy dost ztrát, nesnáží a bídy a není věru zapotřebí tyto několikrát násob zveličovati a líčiti Omahu, jakoby byla propadla zkáze a záhubě a to zejména v nynější době, kdy co platiti mohlo loni, pokud jsme žili ještě ve stínu upasovitě působícího demokraticismu, neplatí pro nynějšek. Každý ví, že teď, nynější dobou, počátkem roku 1898, je zde více obchodů a obchodníků, než bylo koncem let osmdesátých, aneb i v době největšího rozkvětu země, v roce 1892. Každý ví, že krámy, které stály za demokratické éry prázdny a opuštěné, jsou nyní skoro vesměs již zaujaty. Každý ví, že počet těch, kdož o hostinský license požádali a \$1000 za povolení složili, je skoro o třetinu více než bylo v letech minulých a více než v době největšího rozkvětu města. Každý ví, že Omaze přibývá nyní obyvatelstva každým dnem a ti, kdož sem přicházejí, nalezájí zaměstnání a výdělku. Každý ví, že byt bychom byli u prostřed zimy, přece kdo chce pracovat, nalezá zaměstnání, výdělku a obživy. Každý ví, že město nepodporuje ani třetinu tolik nuzných, jako podporovalo v dobách demokratických polévkařen. Proto takové bezdůvodné a bezpříkladné hanobení města jest tím více odsouzené hodno.

Posvítíl si na ni.

Ze všech škarohlídů, kteříž sice v době demokratické polívkové politiky neosmělili si pověditi svým čtenářům pravdu, že zastávali se toho politického směru, kterýž zemi uvedl do tísně, nesnáží a bídy, a tedy jsou spoluvinníky všeho toho utrpení a strádání a kteříž nyní po obnovení správy republikánské snaží se zakřídovati tu nepopíratelnou skutečnost, že s republikánskou správou a republikánskými zákony, počínají se vraceti opět lepší doby, počíná sobě nejneomaleněji Clevelandská "Dennice Novověku." Kdekoliv nalezá ještě nějaký ten zbytek demokratické bídy, vytubaje jej na světo, kartáčuje, leští a staví na odív, přičítajíc jej na vrub republikánům. Když její vlastní rozum nedostačuje, běže si ku pomoci kdekoho. Tak onehdy učinila zmínku o jisté paní Bečvářové, kteráž prý se vrátila z Minnesoty a líčí tu strašlivou bídu, kterouž musí tam obyvatel snášeti. Nuž, jestli jest kterého státu, v němž obyvatelstvo prospívá a pokračuje, jest jim dojistá Minnesota a co Dennice o státu onom uveřejnila, bylo právě tak bezpodstatnou pomlůvou, jako co uveřejnilo D. L. o poměrech v Omaze. Však to její balamucení počíná konečně čtenářům býti příliš tlustým a nedíváme se, že shledáváme ve Volnosti následující odpověď, kteráž uvádí na pravou míru balamucení Dennice:

Byl jsem upozorněn na zprávu "Dennice Novověku." Zpráva ta není pravdivá. Ku dokázání toho žádám o uveřejnění tohoto vysvětlení skutečnosti.

Zprvu dovolte mi připomenout, že také já jsem farmářem v Minnesotě, farmařím dvacet jeden let a tím zajisté jsem uschopněn pronést svůj úsudek. Ve zprávě té tvrdí paní Bečvářová, že

"nemají v Minnesotě ani za rep. mesiáše McKinleye ustláno na růžích, že všechny ty do světa hlásané zprávy o blahobytu, v němž Minnesota od nastolení rep. presidenta tone, jsou republikánský švindl; že ceny rolnických "výrobků" (od které pak doby vyrábí farmáři pšenici, vejce, drůbež, atd.) jsou k neuvěření nízké a následovně obchody bídné; že tučet vajec platil tam v letě 3 centy, než sem p. B. odjela, byly za pět centů — libra másla byla za 13 centů a levněji, brambory nikdo

vůbec kupovat nechce, atd., že pšenici dostanou agenti minneapoliských obilních mlýnů za sami chtějí a že na trh je daleko a v zimě je cesta namáhavá velmi."

Já prodávám ve velkém, však nikdy jsem neprodal tučet vajec za tři centy. Nejlacinější a to když jich po krátkou dobu byl přebytek, prodávány ve velkém za šest centů tučet. Během leta nebyla libra dobrého másla pod ommáčet centů. Po bramborech stále je čilá poptávka a nejlaciněji prodal jsem je za 30 centů bušl. Mohl jsem jich prodat mnohem více, než jsem jich měl. Pšenici a to nikoliv první jakosti, neprodal jsem od nastolení McKinleye pod 75 centů bušl. Co se týče dopravy, zapomíná p. Bečvářová, že stát Minnesota je protkán sítí železnic a ve státu je pramálo farem, z nichž byla by na nádraží cesta daleká, nebo namáhavá velmi.

Ve skutečnosti jsme my farmáři v Minnesotě od té doby, co spravuje zemi president McKinley, na tom mnohem lépe, než byli jsme za správy demokratů. Nynější republikánská správa země vrátila nám co jsme mívali: jistotu, spokojenost, všeho dost a rozkvět.

S úctou Josef Nerad, Oakland, Minn.

OD NAŠÍCH DOPISOVATELŮ

KANSAS CITY, 14. ledna. — Ct. redakce! Heslo: Všeho zkus, a co je dobrého, toho se drž! Jelikož hospodářství na farmě jsem již zkoušel přes 30 roků a poznáv strasti i slasti rolničení, nejvíce na pláncích západu, v Nebraska a Kansasu, jakož i v severovýchodní Iowě, a slyše tolik nářku na živnost farmerskou za posledních několik roků, zajel jsem do většího města, abych nahlédl a zkusil též slasti toho městského života. Ovšem, že za pár měsíců ještě nejsem schopen podati neomylný úsudek. Ale co jsem už viděl a slyšel (ale spíše viděl), to mne ještě nenavnadilo tak dalece, že bych se chtěl horem pádem farmy zbavit. Takové krajnosti, jaké lze zde viděti, nenajde na farmě tak snadno. Od nádherou, rozkošným pohodlím zářícího paláce, ku hadry a špínou zahalené, shnilé, dřevé, křivé boudě, z které čouhají umounění, vyzáblí, strápení, bídní lidští tvorové. Zoufalost jim hledí z obličejů. V paláci se strojí hostina, drahocenné nádoby oslňuje zrak. Nábytek má cenu tisíce. V uzavřených kočárech sjíždí se hosté; otevrou se skleněné dveře se stříbrnou klikou, zašumí hedbáví, zalesknou se diamanty, zahlaholí libozvučná hudba, dámy závodí svou krásou a libou vůní s květinami o přednost. V kuchyni voní rozkošné pečinky a koláče; sklenky naplněné šampaňským vínem o sebe zazvoní, z úst hostů je slyšet blahopřání, radostný úsměv hraje na všech obličejích, víno se ztrácí, též pečené a dorty. Šprým, humor, vtip a anekdota se křičují, provázeny hlasitým smíchem. Mnohý host dává svou spokojenost na jevo potěpáváním okrouhlého svého břicha. Zapálí si 25 centové havanské a vypravuje soudruhům, kolik tisíc vydělal na posledním bursovni hře s pšenici. Jiný zas udělal "corner" na oleji, ten na tom, jiný na onom. Paničky neostanou pozadu s jazýčky švitořivými. Paní Rozmaríná má nový kabátek z tuleňové kožešiny za \$80. Paní Modová si svůj nechalá přešit dle nejnovějšího střihu a dala za to \$48 a paní Mazlíčková dala za nového pudlíčka, který je huňatý, celý bílý, než jen koneček ocásku má černý, \$29 ve zlatě. Paní Snilková přešle nový román pro "Magazine" — ale kdo pak má času, aby poslouchal, co každá má. Postací pro vzorek

těch několik. O tom sociálním (společenském) neřvaru, záletnictví, jaký bujně se rozmáhá v městech, nechám povolavějšimu literátu se rozepsati. V těch vyších kruzích bují svobodná láska, a v těch našich sprostá prostituce. V tom a v nestřidném pítí utápí lidé své krvavé mozoly, svou šlechetonou mravnost, ctnost, své zdraví a blahobyt. Jak může někdo býti jen poněkud neodvislým, svobodným, když je chudým. Jak může kdo míti úctu a důvěru v sebe, když tone v kalu ohavné neřesti, nestřidnosti v užívání lihovin, utrácení peněz i tělesné síly i duševních schopnosti, při nadužívání výkonů posvátných. To není důstojné člověka této doby, na sklonku 19. století. Nechlásám sice, že lidstvo je na tom hůře než kdy dříve, že spějem ku stavu horšímu, nikoliv. Ale pouze že jsme ještě daleko od cíle, od stavu dokonalosti, od ideálu. Obrazy na ukázkou lidí v nouzi veliké vězřících, do podrobná líčené a obrazy lidí proti sobě i svým bližním hřešící, jsou příliš černé, než abychom se těšili v nákresech a líčení jich dopodrobna. Beztoho se časopisy jen hemží zprávami, obrázky toho druhu. Krásných obrázků, z kterých je radost, těch jest zřídka objeveno. Jen ne z farmy tak na rychlo. Město jest přečpaný úl. S úctou Váš F. J. Švebla.

CROSS, Oklahoma. Ctěná redakce! V Oklahomě máme teď dobrě vyhlídky. Měli jsme dobrou sklizeň a teď máme zas dobré počasí, kteréž slibuje opět dobrou úrodu příštím rokem. Co bylo šramotu, jakého presidenta zvolit, aby byly dobré časy. A ejhle, ten president nahoře nám je dal a je vidět, že ten pozemský s tím nemá co dělat. Člověčenstvo se rovná stromu, kořen táhne všechnu štávu ze země a dává tomu kmenu hořennímu potravu. Též rolník musí být pořád v zemi a pro ty ostatní potravu vydobývat. Za své namáhání dostane peníze, kteréž zase vydává za své potřeby a tak jeden se druhým se živí; jeden bez druhého by nemohl být živ. Je tomu 75 let, tak jsem slyšel od jednoho stařečka, že budou zle časy, až budou dělat ostré cesty a černé cesty a zamykat lesy a budou se lidé stěhovat z místa na místo, a tenkrát že bude zlé, rok 1895 že bude zlý a 1896 lepší. Tak rok po roku bude lepší. O těch penězích soudím, že by teď mělo být stříbro, menší peníze. Lidu přibývá. V Rakousku také bývaly tovary a tehdy tolar platil dvě jednušky a změnili to a bylo to dobře až posavad. John Pšikal.

GALT, Canada. Ctěná redakce! Dostal jsem několik dopisů, v kterýchž se mne dotazují různé věci. Po někom to p.čtu, ale některý ne. Já tu novou literu číst neumím, já čtu a píšu starým písmem, jak se psalo roku 1810 a po mě také málo kdo přečte. Dostal jsem dopis z Iowa City a vyrozumívám z něj, že jest to dotaz o nějaký kus pozemku při městě, aby mohl pěstovat zeleninu. Tady může nakoupit pozemků dost, neb farem dost leží a kdyby chtěli lidé kupovat, tedy by každý prodal. Co se týče obchodu v Kanadě, to našinec s tím nic nesvede, to jsou Kanadaňané na to mistři. Naproti tomu zase nejsou moc do práce, farma pro ně není. Kdo by měl málo peněz, když by jich bylo několik, tedy by mohli celou farmu koupit a se rozdělit a přišlo by jim to lacino. Zde jsou pozemky výborné a podněbí zdravé. Kdyby Češi zde dostali se na farmy, tak by bohatli rychle, téměř lidem je těch pozemků škoda. Tady jsou také dvě strany. Liberálové zde jsou jako u Váš demokrati, všemu dělají překážky, kazí blahobyt, lid vyhání oduť. Ti také neberou ze zboží žádná clo a raději přidělá-

vají taxy. Jinak je tu ale lepší pořádek. Zákony jsou podle vzoru anglického a těch se každý bojí. Mezi Kanadaňany je lépe žiti nežli mezi Němci, ale musí dělat podle nich. Kdo nedělá jako oni, ten je u nich povrhel. Také tu panuje velká nádhěra a jsou tady tačí, kteří dělají velké pány a za práci se stydí, ale při tom má bídu. Já myslím, že když by zdejší vláda seznala Čechy a jejich přičinlivost, že by zde nalezli velké obliby. V úctě. Martin Lohr.

GILTNER, Hamilton County, Neb. — Ctěná redakce Pokroku Západu: Úroda v našem okrese roku minulého byla dobrá. Pšenice sypala od 15ti do 40ti, oves 20 až 30, kukurice 25 až 50 bušlů po akru. Obilí je dobré jakosti a cena je přítomně následující: Pšenice 68c., oves 16 až 17, kukurice 15 až 16 1/2 centů bušl, seno 4 až 6 dolarů tuna, vepřový dobytek 3 centy libra a hovězí 3 až 4 centy libra. Peněz v oběhu pro vedení obchodu je důstatek a některé banky mají přítomně více peněz v rukou než si přejí. Maž ondyno fidelet od Hamilton County banku řekl, že oni mají ve svém banku \$300,000, které tam byly uloženy k půjčení, ale poptávka že jest malá. V našem okolí stříbraři jsou jaksi zticha a nepřejí si debátovat o peněžní otázce. S úctou Frank Waněk.

CHICAGO, Ill., dne 15. ledna, 1898. — Ctěná redakce Pokroku Západu: — Chicagský vzduch mezi krajany opět začíná se čistit. Nově založený spolek pro podporu mravní i hmotnou našim bratřím v Čechách započal a jest se nadíti, aby nenásledoval nebožku Lígu. Bylať ona před rokem pochována a ti samí, co tvrdili při projednávání její poslední pozůstalosti, že jí není více zapotřeby, doznali nyní, že ano, — že vzkřísení její musí se slavit pod jmenem jiným. Účei světí prostředky. Když se Líga narodila, byl jeden zakládající její člen rapaden, že se do toho národního femesla nehodí a hajdy, šel, nebo chtějí nechtěj, pomohli mu. Při zakládání tohoto nového, pro mravní a hmotnou podporu v Čechách, utlačovaného krajanů spolku, byla v jednom denním listu uveřejněna jména pánů, kteří se zúčastnili založení tohoto pro nás čestného spolku. Pán ten býval tajemníkem Lígy a co tento ani do schůze Lígy nechodil a na chození do schůzí stonal. Stonal vždy a nemoc bývá u něho omluvitelnou, když prospěti nechce. Nuže, proč opět zvedá tu národní flintu, kterou vždy opět zahazuje, jakmile boj započíná? Což nemáme zde síly, které by mohly podílet se na čestných místech a které by mohly dokázat, že národní flintu doveďou lépe ovládat, než ti, kteří jí zahazují a opět hledají? Co jsou platny útěchy a slova naší mládeži, když nedovolíme jim těchto čestných úřadů a na nich se podílet a místa taková opět zabírají ti, o nichž česká veřejnost mluví tak, že hned na počátku šlechetoného účelu nedůvěra se vzbuzuje. Neří divu, že to nejlepší a nejvíce povzbuzující provolání k lidu českému nenalézá ohlasu? Kdo jsou onou hrál s čestným úřadem úlohu klamnou, ten nemůže prospěti svým otřeným leskem dobré věci a lépe by učinil, kdyby do národní mašiny čtvrták hodil, aby aspoň hmotně prospěl; o mravní podporu by se již postarali ti, kterým by jím uprázdněné místo poskytl o přiležitost se vyznamenat. Tolik od Brdů.

Rychlá jízda -- Veskrzné vozy po Union Pacific dráze do Denver, Salt Lake City, San Francisco a Puget Sound stanic. O jízdné a jiné podrobnosti navštívte městskou písařnu, v čísle 1302 Farnam ul., Omaha, Neb. 25tf